

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Constantin XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 25.01.2021 până la 10.11.2021;

Instanța de apel de la 24.12.2021 până la 01.06.2022;

Instanța de recurs de la 08.08.2022 până la 16.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 10 noiembrie 2021, inculpatul Sîrbu Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală sub formă de 3 ani închisoare, fără amendă;

- art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală sub formă de 3 ani închisoare, fără amendă;

- art. 208 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală sub formă de 1 an închisoare;

- art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală sub formă de 1 an.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă, și în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a constatat că la 05.02.2021, aproximativ la ora 11:40, Sîrbu Constantin de comun acord cu Bîrsanu Daniel, acționând cu o intenție unică, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în preajma imobilului nr.12 care este amplasat

pe strada XXXXX s-au apropiat de feciorul minor a lui Cernea Dorin pe nume Cernea Damian și Bîrsanu Daniel în mod deschis din buzunarul scurtei i-a sustras un telefon mobil de model Samsung Galaxy A 31 cu număr IMEI: XXXXX la preț de 4 099 lei, în care se afla cartela SIM Orange la preț de 20 lei, ulterior cu bunurile sustrase s-au eschivat de la fața locului într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Cernea Dorin o daună materială.

Tot el, desfășurând o activitate criminală îndreptată spre sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea urmărilor, cunoscând cu certitudine faptul că Bîrsanu Daniel, este minor l-a atras la activitate criminală propunându-i ultimului ca împreună să săvârșească infracțiuni și anume la 05.02.2021, aproximativ la ora 11:40, Sîrbu Constantin de comun acord cu Bîrsanu Daniel, acționând cu o intenție unică, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în preajma imobilului nr.12 care este amplasat pe strada XXXXXX s-au apropiat de feciorul minor a lui Cernea Dorin pe nume Cernea Damian, și Bîrsanu Daniel în mod deschis din buzunarul scurtei i-a sustras un telefon mobil de model Samsung Galaxy A 31 cu număr IMEI: XXXXX la preț de 4 099 lei, în care se afla cartela SIM Orange la preț de 20 lei, ulterior cu bunurile sustrase s-au eschivat de la fața locului într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Cernea Dorin o daună materială.

Tot el, aflându-se împreună cu minorul Bîrsan Daniel, a.n.28.02.2004, în noaptea zilei de 29.01.2020, între orele 04:00 - 05:00, în barul „Corsar” din strada Ștefan cel Mare, municipiul Bălți, acționând din interes material, folosindu-se de faptul că vizitatorul localului Sîrghi Oleg se afla în stare de ebrietate și a adormit la masă, pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Xiaomi Redmi Note 8 Pro” cu IMEI XXXXX la preț de 4 800 lei, în care se afla o cartelă SIM operator Orange nr.XXXXX la preț de 30 lei, o husă din silicon la preț de 100 lei, iar în total au sustras bunurile părții vătămate Sîrghi Oleg în sumă de 4 930 lei, astfel cauzându-i o daună materială în proporții considerabile, după care de la fața locului s-au eschivat.

Tot el, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, împreună cu minorul Bîrsanu Daniel, a.n.28.02.2004, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în parcul Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare”, pe strada Ostrovski din municipiul Bălți, în mod deschis, au sustras un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3”, de culoare neagră, cu IMEI1 XXXXX, IMEI2 XXXXX, la preț de 2 500 lei, două cartele SIM cu nr.XXXXX și nr.XXXXX, la preț de 60 lei și un dispozitiv de memorie cu capacitatea de 32 GB, la preț de 150 lei, ulterior cu cele sustrase s-au eschivat de la fața locului, cauzând astfel victimei Costin Alexandru, o daună materială considerabilă, în sumă totală de 2 710 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei inculpatului Sîrbu Constantin, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Sîrbu Constantin să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal la 3 ani și 8 luni închisoare, fără amendă; în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal la 3 ani și 8 luni închisoare, fără amendă; în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal la 1 an închisoare; în baza art. 208 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare; în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie numită o pedeapsă definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea solicitărilor procurorul-apelant a invocat, că sentința în cauză e neîntemeiată în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpatului, din care cauză pledează pentru anularea acesteia, or, Sîrbu Constantin a fost condamnat pentru două componente de jaf calificat, o componentă de furt calificat și o componentă de atragere a minorilor în activitate criminală, instanța incorect calculându-i pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare fără amendă, pe două capete de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de prevederile art. 187 alin. (2) Cod penal, adică sub limita prevăzută de legislația în vigoare.

De asemenea, a subliniat că instanța de judecată urma să-i aplice inculpatului Sîrbu Constantin pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal o pedeapsă cu închisoare în limitele de 3 ani și 4 luni - 4 ani și 8 luni închisoare și nicidecum 3 ani de închisoare pentru infracțiunea nominalizată.

Totodată, procurorul-apelant și-a exprimat dezacord și privitor la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, în viziunea acuzării pedeapsa cu închisoarea cu suspendarea executării este una extrem de blândă și contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, apelul procurorului împotriva sentinței a fost admis, casată parțial sentința în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Sîrbu Constantin se consideră condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, art. 107 alin. (1) Cod penal, se liberează de la executarea acestei pedepse, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Sîrbu Constantin se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f); art.187 alin. (2) lit. b); art. 208 alin. (1) Cod penal, stabilindu-se pedeapsa după cum urmează:

- conform art. 187 alin. (2) lit. b),f) Cod penal - 3 (trei) ani și 1 (una) lună, 10 (zece) zile închisoare, fără amendă;

- conform art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal - 3 (trei) ani și 1 (una) lună, 10 (zece) zile închisoare, fără amendă;
- conform art. 208 alin. (1) Cod penal - 1 (un) an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește inculpatului Sîrbu Constantin pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, fără amendă.

În temeiul art. 90¹ alin. (1) Cod penal, Sîrbu Constantin urmează să execute 2 (doi) ani din pedeapsa stabilită în penitenciar de tip semiînchis, executarea celeilalte părți din pedeapsă stabilită - 1 (un) an și 6 (șase) luni, se suspendă condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani, cu condiția ca în această perioadă să nu comită o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

În rest, a fost menținută sentința fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că prima instanță prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală a apreciat obiectiv totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, însă ținând cont de faptul, că instanța de fond a admis erori, reținând ca constatată o faptă de jaf fără a indica timpul comiterii acesteia, eronat a stabilit pedepse sub limita admisibilă, precum și luând în considerație aplicabilitatea la caz a Legii nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, acestea urmează a fi corectate în cadrul judecării cauzei în ordine de apel.

Analizând actul judecătoresc contestat, instanța de apel a indicat că deși instanța de judecată a considerat dovedită vinovăția inculpatului Sîrbu Constantin, totuși la reținerea faptei inculpatului ca fiind constatată instanța a omis de a stabili și indica timpul comiterii (jaf în privința părții vătămate Costin Alexandru).

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că sunt întemeiate alegațiile procurorului-apelant și privitor la admiterea erorilor la capitolul individualizării pedepsei, or, instanța aplicând pedeapsa pentru comiterea infracțiunilor de jaf i-a stabilit inculpatului o pedeapsă de 3 ani închisoare, adică sub limita admisibilă, nefiind clar din ce a rezultat, fapt ce servește motiv pentru casarea actului judecătoresc în cauză.

De asemenea, instanța de apel a ținut să indice că, la caz, părțile n-au solicitat cercetarea suplimentară a probelor administrate în primă instanță și n-au solicitat administrarea probelor noi, Sîrbu Constantin recunoscând în întregime faptele ce i se impută.

Totodată, ținând cont de procesul-verbal din 14.06.2019 cu privire la corectarea erorii materiale, potrivit căruia a fost înlăturată omisiunea, indicându-se că infracțiunea de jaf în privința părții vătămate Costin Alexandru a fost comisă la 30.04.2018, instanța de apel a reținut ca fiind constatată fapta pe acest episod.

Cu referire la cuantumul pedepsei aplicate inculpatului Sîrbu Constantin pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal de 3 ani închisoare, fără amendă și în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal tot de 3 ani închisoare, fără amendă, instanța de apel a indicat că alegațiile acuzării cu privire la aplicarea eronată a pedepsei s-au adeverit.

Or, inculpatul Sîrbu Constantin este născut la 03.06.2000, faptele în cauză fiind comise la 30.04.2019 și respectiv la adică inculpatul a comis infracțiunile în cauză până la atingerea vârstei de 21 ani, speței fiind incidente prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit cărora, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

De asemenea, aplicabile cazului sunt și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Astfel, aplicând prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia că, la caz, pentru infracțiunile prevăzute la art. 187 alin. (2) Cod penal, limita minimă și limita maximă a pedepsei cu închisoarea devine aceeași - 3 ani, 1 lună și 10 zile închisoare, care și urma a fi stabilită inculpatului Sîrbu Constantin.

Referitor la aplicabilitatea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a reținut că inculpatul a depus o cerere în acest sens și a pledat pentru aplicarea legii în cauză, neobiectând la acest capitol nici acuzarea.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a stabilit că Sîrbu Constantin urmează a fi liberat de la executarea pedepsei stabilite în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal. Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal, alin.(6) statuând, că la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă

sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Potrivit art.107 alin.(1) CP, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei, alin.(2) stabilind că amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

La caz, instanța de apel a conchis că în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și ținând cont de prevederile art. 389 alin. (4) pct .2) Cod de procedură penală și art. 107 alin. (1) Cod penal, Sîrbu Constantin urmează a fi liberat de pedeapsa penală stabilită acestuia în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

De asemenea, argumentând admiterea solicitărilor apelantului cu privire la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal și pentru a motiva netemeinicia soluției primei instanțe cu privire la suspendarea nejustificată a întregului termen de pedeapsă cu închisoare în privința lui Sîrbu Constantin, instanța de apel a menționat că infracțiunile comise de acesta în sensul art. 16 Cod penal sunt catalogate: două ca fiind grave și două ca mai puțin grave.

Totodată, instanța de apel a indicat că anterior la 26.04.2017 în privința inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cauza a fost încetată pe motivul împăcării părților, însă concluzii de rigoare Sîrbu Constantin nu a făcut, continuând comiterea faptele infracționale încălcând astfel ordinea de drept, fiind evidentă la caz inoportunitatea pedepsei condiționate.

Respectiv, rezultând din categoria și gravitatea infracțiunilor comise, de atitudinea inculpatului față de faptele săvârșite, consecințele acestuia și față de procesul desfășurat, instanța de apel a stabilit că este oportună aplicarea față de Sîrbu Constantin a pedepsei sub formă de închisoare în quantum de 3 ani și 6 luni.

Criteriile complementare menționate supra în raport cu prevederile legale pre citate denotă temeinicia criticilor apelantului, confirmându-se faptul aplicării nejustificate a suspendării integrale a termenului pedepsei cu închisoarea în privința lui Sîrbu Constantin în temeiul art. 90 Cod penal, aceste prevederi au fost excluse din sentință și aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal - *condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare*.

Coroborând textul legii cu circumstanțele cauzei, și anume, categoria și gradul prejudiciabil al faptelor comise (*două infracțiuni grave și două mai puțin grave*) de personalitatea inculpatului (*se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru*), atitudinea inculpatului față de faptele comise și procesul penal derulat în privința sa (*recunoaște faptele comise, a acceptat examinarea cauzei în procedura simplificată, și-a manifestat căința sinceră și regretul față de consecințele faptei săvârșite*), - împrejurări, în baza

căroră instanța de apel a ajuns la concluzia că va fi justificată aplicarea față de Sîrbu Constantin a unei pedepse sub formă de închisoare, executarea căreia se va realiza în condițiile art. 90¹ Cod penal.

Instanța de apel a menționat că nu este rațional ca inculpatul să execute întreaga pedeapsă cu închisoarea în penitenciar de tip semiînchis, or, cu toate că anterior a mai comis o faptă similară, iar la moment este judecat pentru patru capete de acuzare, este totuși pentru prima dată când i se aplică o pedeapsă cu închisoarea cu executare reală, fiind posibilă suspendarea parțială a executării ei, Sîrbu Constantin urmând să execute 2 ani din pedeapsa stabilită în penitenciar de tip semiînchis, executarea celeilalte părți din pedeapsă stabilită de 1 an și 6 luni, urmând a fi suspendată condiționat pe perioada de probațiune de 2 ani, cu condiția ca în perioada de probațiune menționată inculpatul să nu comită o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că individualizarea și stabilirea unei astfel de pedepse este proporțională faptelor comise de către Sîrbu Constantin, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, pedeapsă pe care inculpatul urmează să o execute parțial în penitenciar de tip semiînchis, cealaltă parte executând-o condiționat, respectând condițiile probațiunii.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatului Sîrbu Constantin recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal n temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, iar pentru celelalte infracțiuni să îi fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal.

În susținerea recursului declarat, apărarea susține că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale cu referire la aplicarea amnistiei, or, ultima urma să înceteze procesul penal în privința inculpatului și să îl libereze de răspundere penală, nu să pronunțe o sentință de condamnare și să-l libereze de pedeapsa penală.

De asemenea, recurentul subliniază că instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea aplicării prevederilor art. 90¹ Cod penal și excluderea art. 90 Cod penal, or, motivarea acesteia în această parte este asemănătoare celei date de prima instanță, dar care a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului, se reține că recurentul invocă temeiurile pentru recurs stipulat la pct. 6) și 13) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

În principiu, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența cauzei penale, și eronat la aplicarea actului de amnistie a pronunțat o sentință de condamnare și l-a liberat pe ultimul de răspundere penală, pe când după părerea avocatului instanța urma să pronunțe o sentință de încetare și să-l libereze pe inculpat de răspundere penală.

Astfel, Colegiul penale respinge alegațiile avocatului ca fiind nefondate din următoarele considerații:

În corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este obligată să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8) , 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că *încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă*

doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

În același timp, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (*sentința de încetare a procesului penal*), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau deciziei (*instanței de apel*) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Lecturând decizia instanței de apel, Colegiul penal notează că instanța de apel nu a comis erori, pronunțând o decizie legală și întemeiată prin care a verificat și apreciat probele administrate în respectiva cauză penală și s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. din prezenta decizie, cât și în felul și esența în care acestea au fost enunțate, în special în latura pedepsei penale.

De asemenea, instanța de recurs ordinar va respinge ca neîntemeiate alegațiile apărării cu referire la faptul că instanța de apel nu și-a motivat decizia în partea excluderii prevederilor art. 90 Cod penal, mai mult, motivarea acesteia este asemănătoare cu cea dată de prima instanță, însă ultima a aplicat instituția suspendării condiționate a executării pedepsei penale.

În acest sens, Colegiul penal remarcă că din textul recursului rezultă că, avocatul Darii Vladimir semnalează și un alt temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10)

Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia care nu a comis pentru prima dată o infracțiune, a recunoscut vina și se căiește sincer, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de 3 ani și 6 luni închisoare, fără amendă, dintre care 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar termenul rămas de un 1 an și 6 luni cu suspendare condiționată a executării pedepsei conform art. 90¹ alin. (1) Cod penal pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după

săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un *proces obiectiv*, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult decât atât, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care în partea descriptivă a deciziei motivat a indicat de ce aplicarea unei pedepse neprivativă de libertate nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume, *„(...) anterior la 26.04.2017 în privința inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cauza a fost încetată pe motivul împăcării părților, însă concluzii de rigoare Sîrbu Constantin nu a făcut, continuând comiterea faptele infracționale încălcând astfel ordinea de drept, fiind evidentă la caz inoportunitatea pedepsei condiționate” (a se vedea pct. 4.1. din prezenta decizie).*

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) și 13) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temei de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind în conformitate cu legea și în limitele acesteia, decizia fiind una motivată din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Sîrbu Constantin XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 decembrie 2022**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan